

Efeziërs

Efeziërs 1

- 1. Paulus, een apostel** Van dit gehele opschrift van Paulus, zie de aantekeningen Rom. 1:1; 1 Cor. 1:1,2. **van Jezus Christus, door den wil van God, aan de heiligen, die te Efeze zijn, en gelovigen in Christus Jezus:**
- 2. Genade zij u en vrede van God, onzen Vader, en den Heere Jezus Christus.**
- 3. Gezegend zij** Het woord *zegenen* wordt in Ef. 1:3 op tweeërlei wijze genomen. Want de mens zegent God als hij Hem looft en dankt. En God zegent den mens, wanneer Hij hem zijne genade en weldaden bewijst; beide een Hebreeuwse wijze van spreken. En hier ziet de apostel op de woorden des verbonds, *in uw zaad zullen alle geslachten der aarde gezegend worden*, Gen. 22:18. **de God en Vader van** Dat is, God, die de Vader is onzes Heeren *Jezus Christus*, 1 Cor. 15:24; en wordt van Paulus en andere apostelen onder het Nieuwe Testament deze wijze van Gods benaming gebruikt, in plaats dat in het Oude Testament God in zulke zegeningen genoemd wordt *de Heere, de God Israëls, of de God Abrahams, Izaks, en Jakobs*, met welke God eerst zijn verbond had gemaakt. Zie Luk. 1:68. **onzen Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke** Dat is, *allerlei. zegening in den hemel* Grieks, *in de hemelse; of overhemelse;* namelijk plaatsen, gelijk Ef. 1:20, en Ef. 2:6. En hierdoor wordt te kennen gegeven dat God ons als uit Zijnen troon deze geestelijke zegeningen heeft medegedeeld, en dat ze daartoe dienen, om ons in den hemel gelukzalig te maken; Matth. 5:12, en 1 Petr. 1:4. Welke zegeningen hierna tot Ef. 1:15 toe in het bijzonder worden verhaald. **in**

Christus. Namelijk als in ons Hoofd. Zie Ef. 1:22,23, en Ef. 2:5,6,7, en Ef. 4:15,16. Zie ook Joh. 1:16; Filipp. 3:20. Of, om ons zalig te maken.

- 4. Gelijk Hij ons uitverkoren heeft** Of, *uitgelezen*, namelijk uit den gemenen hoop der verdorven mensen. Zie Joh. 15:16,19; Rom. 8:29; 2 Thess. 2:13; 1 Petr. 1:1,2, enz. **in Hem,** Namelijk *Christus*, als ons Hoofd, gelijk in Ef. 1:3 om ons het beeld Zijns Zoons gelijkvormig te maken, Joh. 17:6; Rom. 8:29. Of, *door hem*, Joh. 15:16,19. **voor de grondlegging** Dat is, van eeuwigheid, gelijk deze wijze van spreken alom genomen wordt. Zie Joh. 17:24; 1 Petr. 1:20. Zie ook Ps. 90:2; Spreuk. 8:23. **der wereld, opdat wij zouden heilig en** Hieronder wordt ook het ware geloof verstaan, hetwelk nimmermeer zonder heiligheid is, gelijk ook de heiligheid en liefde niet kan zijn zonder het ware geloof; want door het geloof worden onze harten gereinigd, Hand. 15:9; 1 Petr. 1:22. En dat wij ook uit genade in *Christus* tot het geloof verkoren zijn, blijkt Hand. 13:48; Rom. 8:30; 2 Tim. 1:9; Jak. 2:5. **onberispelijk** Dat is, niet alleen voor de mensen, gelijk de geveinsden somwijlen voor enen tijd ook zijn, maar oprecht als in Gods tegenwoordigheid. Zie Gen. 17:1; Luk. 1:6. En is deze heiligheid en onberispelijkheid in dit leven wel oprecht, en door de kracht van Gods Geest begonnen, maar zal in het toekomstige leven eerst in alle delen volmaakt worden. Zie 1 Cor. 13:9; Ef. 5:27; Filipp. 3:12, enz. Doch is deze onvolkomen heiligheid en onberispelijkheid in *Christus Jezus* ook in dit leven God behagelijk, en als volkomen van Hem aangenomen, omdat Hij onze gebreken door het geloof in *Christus* vergeeft en in *Christus* overziet, Col. 2:10; Hebr. 13:21; 1 Petr. 2:5, enz. # 1Pe 2.5 **zijn voor Hem in de liefde;** Dit verstaan sommigen van de liefde waarmede ons God liefgehad heeft, en voegen het bij het voorgaande woord *uitverkoren*. Doch het kan bekwamelijk bij de naaste woorden *heilig en onstraffelijk* gevoegd worden, en verstaan van onze liefde jegens God en de naasten waarin zich deze heiligheid voornamelijk openbaart. Zie 1 Cor. 13:1, enz.; Gal. 5:6.

5. **Die ons te voren** Namelijk van eeuwigheid, gelijk in het Ef. 1:4. En hier wordt ten aanzien van ons het opperste einde van onze verkiezing tot heerlijkheid nader uitgedrukt; namelijk onze aanneming tot kinderen en erfgenamen Gods, en medeërfgenamen van *Christus*, waarvan wij hier wel de beginselen en verwachting hebben, Joh. 1:12; Rom. 8:15; maar de volle bezitting van dit kindschap en deze erfenis zullen wij hiernamaals eerst ontvangen. Zie Rom. 8:23; Gal. 4:5; Hebr. 9:15; 1 Joh. 3:2. **verordineerd heeft tot aanneming tot kinderen, door Jezus Christus, in Zichzelven, Of, tot Zichzelven,** dat is, tot Zijne eer, om Zijns zelfs wil, voor Zichzelven, aan Zichzelven. Want God de Vader heeft ons in *Christus* tot Zijne kinderen en erfgenamen verordineerd; Rom. 8:17. **naar het welbehagen** Dat is, niet uit enige van onze verdienste of waardigheid, maar alleen naar Zijn onverdiende gunst, genade en believen. Zie Rom. 9:11,12,15,16, en Rom. 11:6; 2 Tim. 1:9; gelijk in Ef. 1:6 ook verklaard wordt. **van Zijn wil.**

6. **Tot prijs der** Dat is, opdat deze Zijn heerlijke genade door ons geloofd en geprezen worde; hetwelk is het opperste einde van deze eeuwige en genadige verkiezing Gods, Rom. 9:23. **heerlijkheid Zijner genade, door welke Hij ons begenadigd heeft** Of, *aangenaam heeft gemaakt*, namelijk voor hem, gelijk dit woord, Luk. 1:28, van de maagd Maria ook gebruikt wordt. **in den Geliefde;** Namelijk *Christus*, zijn geliefden Zoon; Matth. 3:17.

7. **In Welken wij** Namelijk geliefden Zoon *Jezus Christus*. Want gelijk wij van eeuwigheid in Hem zijn uitverkoren tot de zaligheid en tot de middelen der zaligheid, gelijk in Ef. 1:4,5,6 gezegd is, alzo is ook de uitvoering van dit eeuwige voornemen Gods in Hem en door Hem te zijner tijd volbracht. **hebben de verlossing** Het Griekse woord betekent eigenlijk ene verlossing, die door betaling van rantsoen of prijs geschiedt. Zie Matth. 20:28; 1 Cor. 6:20; 1 Petr. 1:18, enz. **door Zijn bloed,** Dat is, Zijn bloedige offerande aan

het kruis volbracht; Hebr. 9:12, enz. **namelijk de vergeving** Namelijk welke de eerste vrucht is van deze verlossing voor degenen, die haar door het geloof zich toeëigenen; Rom. 3:24,25; waarop de eeuwige zaligheid volgt; Rom. 8:30. **der misdaden, naar den rijkdom Zijner** Dat is, Zijn overgrote en overvloedige genade; Rom. 2:4; Ef. 2:7. **genade,**

8. **Met welke Hij overvloedig is** Namelijk wanneer Hij ons door Zijn Evangelie en door Zijn Geest zulks heeft geopenbaard, gelijk in Ef. 1:9 verklaard wordt. **geweest over ons in alle wijsheid** Dit verstaan sommigen van de wijsheid Gods, die Hij gebruikt in het uitdelen van deze weldaden, maar wordt bekwapelijker genomen voor de wijsheid, waarmede ons God begaaft door het Evangelie, namelijk de kennis van Hem en van *Jezus Christus* onzen Middelaar. Zie Joh. 17:3; 1 Cor. 1:24, en 1 Cor. 1:6,7. **en voorzichtigheid;** Of, *wetenschap*, welke is een deugd, waardoor onze wijsheid met beleid gebruikt wordt tot Gods eer en des naasten stichting.

9. **Ons bekend gemaakt hebbende de verborgenheid** Dat is, den heimenlijken raad Gods van onze verlossing door *Christus*, die geen mens van nature bekend is; gelijk ook een deel daarvan is hetgeen in Ef. 1:10 wordt verhaald. Zie 1 Cor. 2:8; Ef. 3:9; Col. 1:26; 1 Tim. 3:16, enz. **van Zijn wil, naar Zijn welbehagen, hetwelk Hij voorgenomen had** Of, *voorgesteld*; dat is, zonder daartoe door iets buiten Hem bewogen te zijn, of iets in de mensen te hebben voorzien, dat Hem daartoe zou hebben kunnen bewegen, maar heeft dezen raad alleen genomen uit Zijn eigene wijsheid, genade en barmhartigheid; Rom. 11:34,35,36. **in Zichzelven.**

10. **Om in de bedeling** Dat is, in of tegen den tijd der bedeling. Het Griekse woord betekent zulk ene bedeling als een huishouder gebruikt in het regeren van zijn huis, tot elke zaak en noodduft, den tijd, personen en wijzen van doen ordinerende. Alzo heeft God ook in Zijn huis, dat is, in Zijn gemeente, van den beginne der wereld,

zekere personen, op welke en door welke alles alzo moest verricht en geopenbaard worden. **van de volheid** Dat is, van den bestemden tijd, op welchen God besloten had Zijnen Zoon te zenden, en door Zijn Evangelie ook de heidenen tot de gemeenschap Zijns Zoons te roepen, zowel als de Joden. Zie Gal. 4:4. **der tijden, wederom alles tot een te vergaderen** Grieks, *tot een hoofd, of tot een hoofdsom bijeen te brengen.* **in Christus, beide dat in** Daardoor verstaan sommigen de gelovigen, die alrede in den hemel zijn, en die nog op de aarde zijn. Anderen vergelijken deze plaats met Col. 1:16,20, en menen dat door degenen, die in den hemel zijn, verstaan moeten worden de engelen in den hemel, die met de gelovigen op aarde van alle tijden door *Christus* onder Hem als een Hoofd zijn vergaderd, en met elkander bevredigd, en alzo tot één lichaam zijn geworden, die door de zonden der mensen tevoren van elkander als afgescheurd waren; Hebr. 12:22,23; Openb. 19:10. **den hemel is, en dat op de aarde is;**

11. In Hem, Namelijk *Christus*, als ons Hoofd, gelijk tevoren verklaard is. **in Welken wij ook een** Namelijk die uit de Joden tot *Christus* bekeerd zijn, gelijk ook in Ef. 1:12 verklaard wordt. **erfdeel geworden** Of, *een lot verkregen hebben*, namelijk des Heeren in zijne gemeente. En hier schijnt de apostel te zien op de uitdeling van de erve van het land Kanaän door het lot onder de twaalf stammen Israëls, die een schaduw was en voorbeeld van deze eeuwige erve door onzen rechten Jozua verkregen. Zie Num. 26:55, enz. en Num. 33:53; Joz. 13:6. **zijn, wij, die te voren** Dat is, niet alle die het vleselijk zaad Abrahams waren, maar de kinderen der belofte, Rom. 9:8, en die Hij tevoren uit genade had verkoren onder dit volk; Rom. 11:2,5,6,7. **verordineerd waren naar het voornemen** Dat is, niet om enige waardigheid in ons, of om enige onzer werken, maar uit enkele genade, 2 Tim. 1:9. Dit doet de apostel daarbij, opdat de gelovigen uit de Joden niet zouden menen dat het in hen had geweest, meer dan in de heidenen, waarom zij deze verordining of

voorbeschikking tot deze erve waardig waren. Zie Rom. 8:29, enz. **Desgenen, Die alle dingen werkt** Namelijk die de zaligheid van Joden of heidenen aangaan, van welke hij hier spreekt. Zie Filipp. 2:13. Hoewel het ook in het algemeen waar is van alle andere dingen; Ps. 115:3. **naar den raad van Zijn wil;**

12. Opdat wij zouden zijn tot prijs Zijner heerlijkheid, wij, die eerst Namelijk uit de Joden, wien deze voortocht van God was beloofd. Zie Hand. 13:46; Rom. 15:8. **in Christus gehoopt hebben.** Namelijk door het geloof in Hem. Want het geloof neemt de beloften aan, waarvan de hoop de vervulling verwacht; Rom. 8:24,25; Hebr. 11:1.

13. In Welken Namelijk *Christus Jezus*, gelijk tevoren. **ook gij zijt,** Of, *ook gij zijt tot een erfdeel geworden.* Want gelijk hij van de gelovigen uit de Joden gesproken heeft, Ef. 1:11, alzo spreekt hij nu van de heidenen, die mede een lot aan het erfdeel verkregen hebben. Zie Hand. 26:17,18. **nadat gij het woord der** Alzo wordt het Evangelie genaamd, niet alleen omdat het de enkele waarheid Gods is, ons buitengewoon van God tot onze zaligheid geopenbaard, Joh. 17:17, maar ook omdat de waarheid van alle schaduwen des Ouden Testaments daarin vervuld is. Zie Joh. 1:17. **waarheid, namelijk het Evangelie uwer zaligheid gehoord hebt; in Welken gij ook, nadat gij geloofd** Of, *als gij geloofd hebt.* Want deze verzegeling des Geestes geschiedt door het geloof, en op het geloof, Gal. 3:2. **hebt, zijt verzegeld geworden** Deze wijze van spreken is genomen van de mensen, die tot versterking van enige beloften verzegelde brieven plegen te geven, en dat menigmaal met opdrukking van hun eigen wapen of beeld. De beloften van de vergeving onzer zonden, van onze aanneming tot kinderen en onze eeuwige erve, worden ons gedaan door het Evangelie, en worden door het geloof ons toegeëigend. De verzegeling des Geestes, die daarbij gevoegd wordt, is de wedergeboorte of vernieuwing van Gods beeld in ons, waarmede Hij onze zielen begaaft en daarop

drukt, als wij in *Christus* geloven, om ons meer en meer te verzekeren van de uitvoering van zijne beloften, 2 Cor. 1:21,22, en 2 Cor. 3:18. En betuigt bovendien hetzelfde aan ons gemoed, als met een Goddelijke inspraak, waarover wij ook God als onzen Vader durven aanroepen, Rom. 8:15; Gal. 4:6, en roemen op de hoop der heerlijkheid Gods; Rom. 5:2, en Rom. 8:38,39. **met den Heiligen Geest der belofte;** Dat is, die ons beloofd is. Of, waardoor de belofte Gods in ons wordt verzekerd.

14. Die het onderpand Grieks, *Arrhabon*, van welk woord, zie 2 Cor. 1:22, en 2 Cor. 5:5, zie ook Rom. 8:23; Ef. 4:30. **is van onze erfenis, tot de verkregene** Grieks, *op de verlossing der verkrijging*; dat is, tot de volle genieting der verlossing, die *Christus* ons verkregen heeft. Of, tot de volle verlossing van zijn verkregen, of eigen volk; 1 Petr. 2:9. **verlossing, tot prijs Zijner heerlijkheid.**

15. Daarom ook ik, gehoord Namelijk niet alleen bij u tegenwoordig zijnde, maar ook nu afwezig zijnde van u in deze mijne banden; Ef. 6:20. **hebbende het geloof in den Heere Jezus, dat onder u is, en de liefde tot al de heiligen,**

16. Houde niet op voor u te danken, gedenkende uwer in mijn gebeden;

17. Opdat de God van onzen Heere Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid, u geve den Dat is, u geve dat gij meer en meer toeneemt in de wijsheid door den Heiligen Geest. **Geest der wijsheid en der openbaring in Zijn kennis; Of, met Zijne kennis, of, in Zijne erkenenis.** Want de rechte wijsheid bestaat niet alleen in de kennis van God, maar ook in de erkenenis van Zijne genade en majesteit.

18. Namelijk verlichte ogen Dit ziet op het voorgaande woord *u geve*. Anderen lezen: *verlicht te zijn naar de ogen uws verstands.* **uws verstands, opdat gij moogt weten, welke zij de hoop van** Dat is, de gehoopte zaak, die in de volgende woorden wordt verklaard. Zie 1 Petr. 1:3,4. **Zijn roeping, en welke de rijkdom zij** Dat

is, de overvloedigheid, gelijk Ef. 1:7. **der heerlijkheid van Zijn erfenis in de heiligen;** Dat is, ware gelovigen. Want den anderen gaat deze erve niet aan.

19. En welke de uitnemende grootheid Zijner kracht Namelijk waardoor wij nu zijn wedergeboren, en waarin wij meer en meer worden gesterkt, totdat wij door dezelfde kracht naar ziel en lichaam hiernamaals ten volle zullen verlost en verheerlijkt worden. Want de apostel begeert niet alleen dat zij dit weten, maar ook dat zij naar zijn voorbeeld God bidden, dat die kracht in hen meer en meer geopenbaard mag worden; welke kracht van hem met zeer treffelijke woorden wordt verheven. **zij aan ons, die geloven, naar de werking der sterkte Zijner macht,**

20. Die Hij gewrocht Dit voegt de apostel daarbij, omdat van de opstanding en verheerlijking van *Christus* onze wedergeboorte en verheerlijking ook hangt, en omdat dezelfde macht, die in *Christus* als ons Hoofd, dit werk gewrocht heeft, in ons als Zijne ledematen ook werkt, niet alleen de toekomstige opwekking uit de doden, maar ook de opwekking uit den geestelijken dood der zonde, gelijk verklaard wordt in Ef. 2:1,4. Zie ook Rom. 6:4, en Rom. 8:11; Filipp. 3:21; 1 Petr. 1:3, en 2 Petr. 1:3. **heeft in Christus, als Hij Hem uit de doden heeft opgewekt; en heeft Hem gezet tot Zijn** Door het zetten tot de rechterhand Gods wordt verstaan dat God Hem verhoogd heeft tot de hoogste macht en heerlijkheid; bij gelijkenis genomen van prinsen en koningen, die op hunnen troon zitten, en aan hunne rechterhand zetten die de machtigste en grootste naast hen is in het rijk. Zie Ps. 45:10; Matth. 20:21; gelijk dit alzo verklaard wordt; Hebr. 1:3, en Hebr. 8:1, en 1 Cor. 15:25, vergelijk met Ps. 110:1. **rechter hand in den hemel;**

21. Verre boven Deze titels worden niet alleen den oversten en machten in deze wereld gegeven, maar ook den engelen in den hemel, Col. 1:16; boven alle welken *Christus*, zelfs naar Zijn menselijke natuur, ver is

verheven. alle overheid, en macht, en kracht, en heerschappij, en allen naam, Namelijk van hoogheid en heerlijkheid. die genaamd wordt, niet alleen in deze wereld, maar ook in de toekomstige; Dit verstaan sommigen van het rijk der hemelen of van den staat der hemelse schepselen; doch dewijl deze staat nu ook tegenwoordig is, zo wordt het beter genomen voor den staat aller schepselen ook na de voleinding dezer wereld, wanneer de gelovigen zullen verheerlijkt worden, en *Christus* nochtans, ook naar zijn menselijke natuur, als het Hoofd, ver boven alle schepselen zal verheven blijven. Zie Luk. 1:32,33; Openb. 5:13, en doorgaans.

22. En heeft alle dingen Dat is, ook zelfs die vreemd zijn, ja vijanden zijn van Zijne gemeente; 1 Cor. 15:25,26. **Zijn voeten** Dat is, onder Zijne macht en gebied; Matth. 28:18. **onderworpen, en heeft Hem der Gemeente gegeven tot een Hoofd** Namelijk niet alleen om die te regeren, maar ook om hen te beschermen, en hun het geestelijke leven en beweging te geven; gelijk het hoofd aan de leden doet. Zie Ef. 4:8,10, enz.; Col. 2:10,19. **boven alle dingen** Dat is, ook zelfs die vreemd zijn, ja vijanden zijn van Zijne gemeente; 1 Cor. 15:25,26.;

23. Welke Zijn lichaam is, en de vervulling Dat is, waardoor *Christus* als een volmaakt persoon gesteld wordt, bestaande uit het hoofd en zijn lichaam; gelijk het woord *Christus* voor beide somwijlen wordt genomen. Zie 1 Cor. 12:12,13, om deze nauwe vereniging, die tussen beide is. **Desgenen, Die alles in allen vervult.**

Efeziërs 2

1. En u heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart Dat is, niet alleen den tijdelijken en eeuwigden dood onderworpen; maar ook zonder enig leven en beweging in geestelijke zaken, gelijk dit woord *dood zijn* ook elders wordt genomen; Rom. 6:13; Ef. 5:14; Col. 2:13; 1 Tim. 5:6. **door de misdaden en de zonden;**

2. In welke gij eertijds gewandeld Namelijk vóór uwe bekering tot het geloof in *Christus*. **hebt, naar de eeuw** Dat is, naar de algemene wijze van leven der wereldse mensen. **dezer wereld, naar den overste** Dat is, naar den wil en ingeving des oversten. **van de macht** Dat is, des Satans, gelijk terstond verklaard wordt, die zo genaamd wordt omdat hij een geestelijk wezen heeft, en nog grote macht in het bewegen der lucht heeft behouden, gelijk uit de historie van Job blijkt, en die uit de lucht den gelovigen nog gedurigen strijd aandoet; Ef. 6:12; 1 Petr. 5:8. **der lucht, van den geest, die nu werkt in** Dat is, door zijne werkingen en ingevingen leidt waar hij wil. Het woordje *nu*, doet hij daarbij, omdat de Satan deze zijne werking en heerschappij, die hij over hen allen tevoren gebruikt had, nu in de gelovigen had verloren, hoewel hij hen nog bestreed, maar zijne macht alleen in de ongelovigen had behouden; 2 Cor. 4:3,4; 2 Thess. 2:9,10. **de kinderen der** De ongelovige mensen, die het Evangelie ongehoorzaam zijn, Ef. 5:6; Col. 3:6, worden ook anders kinderen Belials genaamd. Zie Deut. 13:13. **ongehoorzaamheid;**

3. Onder dewelke ook wij allen eertijds Namelijk die uit de Joden tot *Christus* bekeerd zijn, hetwelk hij daarbij doet om te bewijzen, dat hunne bekering, zowel als die der heidenen, uit enkel genade was geschied. **verkeerd hebben in de begeerlijkheden onzes vleses,** Dat is, onze verdorven natuur, gelijk deze wijze van spreken doorgaans voorkomt, welke Paulus verklaart Rom. 8:7,8, enz. **doende den wil des vleses** Grieks, *de willen*; dat is, lusten en genegenheden des vleses. **en der gedachten;** Het Griekse woord *dianoia*, betekent het verstand, of het redelijke deel van de ziel des mensen, hetwelk vóór zijne bekering den mens ook niet dan tot ijdelheid en wereldse dingen drijft. Zie Rom. 1:22, en Rom. 8:7; Col. 2:18. **en wij waren van nature** Of *door de natuur*; dat is van onze geboorte of moeders lijf aan, gelijk dit woord *natuur* ook genomen wordt Gal. 2:15, en

elders. Zie Job 14:4; Ps. 51:7; Joh. 3:6; Rom. 5:12,13,14. **kinderen des toorns**, Dat is, den toorn Gods vanwege onze aangeboren zonde onderworpen. Zie Rom. 1:18, en Rom. 9:22. **gelijk ook de anderen**; Namelijk de heidenen. Zie Rom. 3:9, enz.

4. **Maar God, Die rijk is in Dat is, overvloedig. barmhartigheid door Zijn grote Of, om, van wege. liefde, waarmede Hij ons liefgehad heeft,**

5. **Ook toen wij dood waren Zie de aantekeningen Ef. 2:1. door de misdaden, heeft ons levend gemaakt** Dat is, uit den dood der zonde verlost, door onze rechtvaardigmaking en wedergeboorte, gelijk terstond hierna verklaard wordt. **met Christus**; Want als *Christus*, die om onzer zonden wil gestorven was, is opgewekt zo heeft Hij metterdaad betoond dat Hij de schuld onzer zonde en het lichaam onzer zonden had teniet gedaan: hetwelk Hij eerst voor ons, en daarna ook in ons heeft volbracht uit kracht Zijns doods en Zijner opstanding, Rom. 4:25, en Rom. 6:6,7,8, als Hij ons het geloof heeft geschonken, door het geloof heeft gerechtvaardigd, en door Zijnen Geest heeft vernieuwd en geheiligd. Zie 1 Cor. 1:30. **(uit genade zijt gij zalig geworden)**

6. **En heeft ons mede opgewekt, en heeft ons mede gezet in den hemel in Christus Jezus**; Namelijk als ons Hoofd, in welken wij deze weldaden alrede bezitten, en wij ook in hope bezitten, Rom. 8:24, en dezelve zekerlijk zullen deelachtig worden te zijner tijd. Zie Rom. 8:11; 1 Cor. 15:20; Filipp. 3:21; Col. 3:1,2, enz.

7. **Opdat Hij zou betonen** Het Griekse woord betekent zoveel als een exempel of klaar bewijs voorstellen, want God heeft in dien tijd dit exempel Zijner barmhartigheid, aan heidenen en Joden bewezen, opdat ook wij, hunne nakomelingen, dit verstaande, tot die genade onze toevlucht nemen zouden; 1 Tim. 1:16. **in de toekomstige** Namelijk den mens van toekomstige eeuwen of tijden. **eeuwen den uitnemenden rijkdom Zijner genade, door de**

goedertierenheid over ons in Christus Jezus.

8. **Want uit genade zijt Of, door de genade,** namelijk van God in *Christus*, gelijk in Ef. 2:7 is verklaard. **gij zalig geworden** Dat is, van de zonde en de straf der zonde verlost, en tot erfgenaam der eeuwige zaligheid gesteld. **door het geloof**; Namelijk waardoor deze genade Gods in *Christus* van ons wordt aangenomen en ons toegeëigend; Joh. 1:12; Rom. 3:24,25. **en dat niet uit u, Namelijk dat is niet uit u, dat gij gelooft.** Want anders zou de apostel één ding tweemaal zeggen, en niet alleen de zaligheid zelve, maar ook het geloof is ene gave Gods. Zie Filipp. 1:29; 2 Tim. 1:9, enz. **het is Gods gave**;

9. **Niet uit de** Namelijk noch in het geheel, noch ten dele. Zie Rom. 4:4,5, en Rom. 11:6; gelijk ook de volgende woorden uitwijzen. **werken, opdat niemand roeme.**

10. **Want wij zijn Zijn** De apostel spreekt hier niet van de eerste schepping, maar van de vernieuwing en wedergeboorte, die in Gods woord een tweede of nieuwe schepping wordt genaamd. Zie 2 Cor. 5:17. **maaksel, geschapen in Christus Jezus tot goede werken, welke God voorbereid Of, God tevoren heeft bereid**; namelijk in Zijn eeuwigen raad, of ook door Zijnen Geest in ons. Zie Hebr. 8:10, enz. **heeft, opdat wij in dezelve zouden wandelen.**

11. **Daarom gedenkt, dat gij, die eertijds heidenen waart in het vlees,** Sommigen verstaan dit van de onbesnedenheid der heidenen; doch zodanigen waren zij ook nu tot *Christus* bekeerd zijnde, en den naam *voorhuid*, die volgt, geeft dit genoeg te kennen. Zo wordt dan het woord *vlees* bekwamelijker genomen voor de verdorvenheid der natuur, waarin zij vóór hunne bekering waren, gelijk Joh. 3:6; Rom. 8:5, enz. **en die voorhuid genaamd** Dat is, onbesneden en dat bij verachting. Zie 1 Sam. 17:26; Ezech. 44:7. **werdt van degenen, die genaamd zijn besnijdenis** Dat is, van de Joden die besneden waren, hetwelk een teken was van

Gods verbond met hen; Gen. 17:11. **in het vlees**, Sommigen verstaan dit van de onbesnedenheid der heidenen; doch zodanigen waren zij ook nu tot *Christus* bekeerd zijnde, en den naam *voorhuid*, die volgt, geeft dit genoeg te kennen. Zo wordt dan het woord *vlees* bekwamelijker genomen voor de verdorvenheid der natuur, waarin zij vóór hunne bekering waren, gelijk Joh. 3:6; Rom. 8:5, enz. **die met handen geschiedt**;

12. Dat gij in dien tijd waart zonder Christus, Dat is, zonder gemeenschap met *Christus* te hebben, die komen zou, buiten welke gene zaligheid was; Joh. 14:6; Hand. 4:12. De Israëlieten dan, die het koninkrijk Israëls verwachtten, hadden gemeenschap met *Christus*, die beloofd was. Zie Joh. 8:56; Hand. 13:26,32, en Hand. 15:11, en Hand. 26:6,7; Hebr. 11:26, enz. **vervreemd van het burgerschap** Dat is, de gemeente Gods, die in het burgerschap Israëls was begrepen. **Israels, en vreemdelingen van de verbonden** Dat is, van de geestelijke beloften, die God in Zijn verbond met de Israëlieten opgericht, gedaan en dikwijls vernieuwd heeft, waarom Hij het *verbonden* in het getal van velen noemt. **der belofte, geen hoop** Namelijk geen ware hoop van de vergeving der zonden en der eeuwige zaligheid. **hebbende, en zonder God** Dat is, zonder de oprechte kennis en dienst van den waren God. Want als is het dat zij vele goden en godsdiensten hadden, die waren nochtans van hen verdicht en versierd. Zie Rom. 1:21, enz.; al ware het dat enigen God als Schepper kenden, nochtans, dewijl zij den Zoon niet kenden, noch eerden, zo hadden zij ook den Vader niet; Joh. 5:23. **in de wereld**.

13. Maar nu in Christus Jezus, zijt gij, die eertijds verre waart, Namelijk van deze weldaden en voordelen, waarvan in Ef. 1, is gesproken. En zie hier de apostel op de plaats Jes. 49:1. Zie Hand. 2:39. **nabij geworden door het bloed** Dat is, door den dood en bloedige offerande van *Christus*,

waardoor dit onderscheid der volken is weggenomen. **van Christus**.

14. Want Hij is onze vrede, Dat is, oorsprong en oorzaak van onzen vrede, zo tussen God en de mensen, als tussen de mensen zelf, namelijk Joden en heidenen. **Die deze beiden** Dat is, Joden en heidenen. **een gemaakt heeft, en den middelmuur des afscheidsels** Of *des tuins*; namelijk die de Joden van de heidenen scheidde en afschutte, gelijk een muur twee huizen of plaatsen pleegt van elkander te scheiden. Waardoor de wet der ceremoniën verstaan wordt, die dit onderscheid tussen Joden en heidenen maakte. En Paulus schijnt hier ook te zien op het scheuren van het voorhangsel des tempels, dat scheurde toen *Christus* leed; Matth. 27:51; Luk. 23:45. **gebroken hebbende**,

15. Heeft Hij de vijandschap Namelijk tussen Joden en heidenen, gelijk uit het volgende blijkt, rijzende uit de verscheidenheid van godsdienst. **in Zijn vlees** Dat is, in zijn lichaam of menselijke natuur, aan het kruis geofferd, Joh. 1:14; 1 Petr. 4:1; ene gelijkenis van slachtoffers, welker vlees op het altaar verbrand werd. **te niet gemaakt, namelijk de wet der geboden** Namelijk waardoor de ceremoniën waren ingezet, en tot den tijd der verbetering gegeven; Hebr. 9:10. **in inzettingen bestaande**; opdat Hij die **twee** Namelijk volken, dat is, de uitverkorenen uit beide deze volken; Rom. 9:24, en Rom. 11:7. **in Zichzelven tot** Dit zegt de apostel omdat wij met *Christus* zelf moeten verenigd zijn door het geloof, eer wij uit Joden en heidenen tot één lichaam kunnen worden. **een nieuwen mens** Dat is, door den Heiligen Geest en de kracht der wedergeboorte vernieuwd. En hier spreekt de apostel van alle gelovigen als van één mens, omdat zij allen onder *Christus* het Hoofd, als leden van één geestelijk lichaam, gelijk tot een vernieuwden mens worden gesteld. **zou scheppen, vrede makende**; Dat is, vereniging en gemeenschap, nadat de

oorzaak en het middel van verdeeldheid is weggenomen.

16. En opdat Hij die beiden Dit zegt de apostel, omdat door *Christus'* kruis niet alleen Joden en heidenen tot één zijn gebracht, maar ook tezamen met God verzoend. **met God in een lichaam** Dat is, in een zelfde gemeente, die *Christus'* geestelijk lichaam is. Sommigen verstaan hier door het lichaam *Christus* zelf, hetwelk Hij Ef. 2:15 Zijn vlees genoemd heeft. **zou verzoenen door het kruis, de vijandschap** Namelijk zoveel tussen God en ons om der zonde wil, als ook tussen Joden en heidenen. Want van deze beide verzoeningen heeft hij hier voren gesproken. **aan hetzelfde** Namelijk kruis. **gedood hebbende.** Dat is, geheel weggenomen hebbende door Zijn dood. Want door ééne offerande heeft Hij in der eeuwigheid geheiligd, die geheiligd worden; Hebr. 10:14.

17. En komende, heeft Namelijk zo door Zichzelf in de dagen Zijns vleses onder de Joden, als een dienaar der besnijdenis, en na Zijne hemelvaart door Zijne apostelen aan allen zonder onderschied; door welke en met welke apostelen Hij krachtig is geweest tot bekering van allen, zowel van heidenen als van Joden; Mark. 16:20; Joh. 10:16; 2 Cor. 13:3, enz. **Hij door het Evangelie vrede verkondigd** Namelijk tussen God en de mensen, en ook vervolgens der mensen onder elkander; Luk. 2:14; Rom. 10:15; 2 Cor. 5:19, enz. **u, die verre waart, en dien, die nabij waren.**

18. Want door Hem hebben Namelijk *Christus* door het geloof aangenomen; Rom. 5:2. **wij beiden den toegang door een Geest** Namelijk de aanneming tot kinderen, Rom. 8:15; die ook dit ganse lichaam zijn leven en beweging geeft. **tot den Vader.**

19. Zo zijt gij dan Namelijk heidenen die in *Christus* geloofd. **niet meer vreemdelingen** Namelijk gelijk eertijds. Zie Ef. 2:11,12. **en bijwoners, maar medeburgers** Namelijk van dit geestelijke Jeruzalem; Gal. 4:26. **der heiligen, en huisgenoten Gods;** Want Gods gemeente

wordt doorgaans Gods huis en tempel genaamd. Zie 2 Cor. 6:16; 1 Tim. 3:15; Hebr. 3:2, enz. Zo staan zij dan onder één hoofd en zorg, en hebben elk hun dienst en deel in dit huis.

20. Gebouwd op het fundament Dat is, de leer der apostelen en der profeten, zo des Ouden als des Nieuwen Testaments, gelijk daarom de namen der twaalf apostelen op de twaalf fondamenten des hemelsen Jeruzalems worden gesteld; Openb. 21:14. **der apostelen en profeten, waarvan Jezus** Want de leer der profeten en apostelen wijst ons in zaken der zaligheid tot niemand op welken wij steunen mogen, dan op *Jezus Christus* op Zijne voldoening en verdienste; 1 Cor. 1:30, en 1 Cor. 2:2. **Christus is de uiterste Hoeksteen;** Of, *zijnde Jezus Christus zelf de,* enz., namelijk waarop het gehele gebouw steunt met de muren en stenen van hetzelfde, dat is, alle ware gelovigen uit Joden en heidenen bijeenvergaderd worden, en door ééne Geest aaneenklevend, gelijk volgt. Zie ook 1 Petr. 2:4. Dat nu deze uiterste hoeksteen ook het enig fundament is van dit geheel gebouw, blijkt uit Jes. 28:16; 1 Cor. 3:10,11.

21. Op Welken het gehele gebouw, bekwamelijk samengevoegd zijnde, opwast tot een heiligen tempel in den Namelijk waarin de Heere met Zijne genade woont, en derhalve waarin Hij wil geëerd en gediend zijn, gelijk een huisvader in zijn huis. **Heere;**

22. Op Welken ook Namelijk uitersten hoeksteen van *Christus*. **gij mede gebouwd** Namelijk die uit de heidenen naar Zijn voornemen zijt geroepen, en dienvolgens ook in Hem geloofd. **wordt tot een woonstede Gods in den Geest.** Of, *door den Geest.*

Efeziërs 3

1. Om deze oorzaak ben ik Paulus de gevangene van Christus Jezus, Dat is, om de zaak van *Christus*, of, om *Christus'* wil, gelijk Hij Zichzelf dezen titel ook geeft; 2 Tim. 1:8, en Filem.:1. **voor u, die** Dat is,

omdat ik u heidenen, van *Christus* tot nu toe heb gepredikt, en nog zelfs in deze mijne banden predik, niettegenstaande de Joden daarover tegen mij alzo zijn verbitterd, en mij in de handen der ongelovigen hebben overgegeven, Hand. 21. Of ook, om u door mijn exempel en lijdzaamheid in de waarheid dezer leer te versterken, gelijk hierna Ef. 3:13. heidenen zijt.

2. **Indien gij maar gehoord hebt van de bedeling** Zie van de kracht des woords hier voor de aantekeningen Ef. 1:10. **der genade Gods**, Dat is, mijne roeping uit genade tot een apostel. Waarvan zie Hand. 9:15, en Hand. 22:21, enz. **die mij gegeven is aan u; Of, onder u;** namelijk heidenen; Hand. 26:17,18.
3. **Dat Hij mij door openbaring heeft bekend gemaakt deze verborgenheid,** Namelijk van het Evangelie van *Christus*, en voornamelijk van de beroeping der heidenen, gelijk hierna wordt verhaald. Waarom dit nu ene verborgenheid genoemd wordt, zie de aantekeningen Ef. 1:9. (gelijk ik met **weinige woorden te voren geschreven** Namelijk in Ef. 1, en Ef. 2, waarin het geheel van de leer des Evangelies van hem kortelijk is voorgesteld. **heb;**
4. **Waarvan gij, dit lezende, kunt bemerken mijn wetenschap,** Dat is, hoe volkomen mij de Heere zulks heeft geopenbaard. **in deze verborgenheid van Christus),**
5. **Welke in andere** Namelijk verborgenheid, waarvan gesproken is in Ef. 3:3. **eeuwen den** Of, *geslachten, tijden*, namelijk vóór de komst van *Jezus Christus* in het vlees en Zijne verheerlijking. **kinderen der mensen niet is bekend gemaakt, gelijk zij nu** Dit woord toont dat er wel enige openbaringen in het Oude Testament geschied zijn aan de profeten, van de roeping der heidenen tot de gemeenschap van den *Messias*, gelijk Paulus ook in den brief tot de Romeinen, Rom. 9, Rom. 10, Rom. 11, uit de wet en de profeten zulks bewijst; maar dat zulks nimmer zo klaar en zo onderscheidenlijk

- is geopenbaard als nu, en inzonderheid dit stuk, dat de heidenen tot de gemeenschap van *Christus* zouden worden geroepen zonder dat zij aan de besnijdenis en andere ceremoniën der wet zouden gehouden zijn; overmits meest al de voorgaande voorzeggingen der profeten figuurlijk zijn uitgesproken, en alzo schenen te luiden dat de heidenen tot de gemeenschap van dezelfde ceremoniën zouden gebracht worden. Welke voorzeggingen door de apostelen nu nader en duidelijker zijn verklaard, en betuigd dat zulks niet van de uiterlijke ceremoniën, maar van de geestelijke gemeenschap aan den godsdienst der Joden moet verstaan worden; gelijk Petrus door een gezicht door *Christus* nader is onderricht, Hand. 10:14,15; en gelijk de apostelen ook gezamenlijk dit hebben verklaard in hunne synode; Hand. 15. **is geopenbaard aan Zijn heilige apostelen en profeten,** Namelijk des Nieuwen Testaments, die den Geest der verklaring van Gods Woord buitengewoon hebben ontvangen, waarvan zie 1 Cor. 12:28; Ef. 4:11. **door den Geest;**
6. **Namelijk dat de heidenen zijn medeerfgenamen,** Dit woord *mede* ziet hier op de Joden, die in *Christus* hebben geloofd, met welke de gelovige heidenen, zonder andere uiterlijke gemeenschap met de Joden in hunne ceremoniën te moeten houden, erfgenamen zijn der zaligheid, en van hetzelfde lichaam der gemeente van *Christus* en deelgenoten derzelfde beloften van de vergeving der zonden, van den Geest der wedergeboorte en aanneming tot kinderen, enz., daar zij anders van tevoren vreemd waren, gelijk hiervoor Ef. 2:12 is betuigd. **en van hetzelfde lichaam, en mededeelgenoten Zijner belofte in Christus, door het Evangelie;**
 7. **Waarvan ik een dienaar geworden ben, naar de gave der genade Gods, die mij gegeven is, naar de werking** Dat is, na zijn krachtige werking, niet alleen waarmede ik ben geroepen, maar ook in mijn dienst versterkt en gezegend. **Zijner kracht.**

- 8. Mij, den allerminste** Dit zegt de apostel ten aanzien van zijn staat voor zijne bekering, toen hij een vervolger was van *Christus'* gemeente. Zie 1 Cor. 15:9,10, en 1 Tim. 1:13. **van al de heiligen, is deze genade gegeven, om onder de heidenen door het Evangelie te verkondigen den onnaspeurlijken** Dat is, den ondoorgrondelijken overvloed der genade van *Christus*; een gelijkenis, genomen van het wild, welks voetstappen men dikwijls niet kan bespeuren, om dat te volgen en te vinden, gelijk Rom. 11:33. **rijkdom van Christus,**
- 9. En allen te verlichten,** Dat is, door de predikatie des Evangelies hunne ogen te openen, gelijk *Christus* tot Paulus spreekt, Hand. 26:18. **dat zij mogen verstaan, welke de gemeenschap der verborgenheid zij, die van alle eeuwen verborgen is geweest in God, Welke alle** Dat is, in Gods raad en voornemen, gelijk hierna Ef. 3:11 wordt verklaard. **dingen geschapen** Dat is, alle volken, zowel heidenen als Joden, en wat hun aangaat. Waaruit de apostel wil besluiten, dat het dan gevoeglijk was, dat niet alleen de Joden, maar ook de heidenen door *Christus* zouden verzoend en verenigd worden. Zie Col. 1:16,17,18. Andere nemen het van de tweede schepping, doch daarvan heeft de apostel tevoren gesproken. **heeft door Jezus Christus;**
- 10. Opdat nu, door de Gemeente,** Dat is, door den verscheiden stand der gemeente onder het Oude en Nieuwe Testament. **bekend gemaakt worde aan de overheden** Dat is, der engelen, gelijk hiervoor Ef. 1:21, en Col. 1:16; alzo genoemd, omdat God hun dienst dikwijls gebruikt in de regering van landen en koninkrijken, Dan. 4:13, en Dan. 10:13. Want ook de engelen zelf zijn begerig deze veelvuldige wijsheid Gods in de verscheidenheid van de regering der gemeente en der weldaden, die Hij den gelovigen door *Christus* doet, te aanschouwen; 1 Petr. 1:12. **en de machten in den hemel** Grieks, *hemelse,* of *in de overhemelse,* namelijk plaatsen. **de veelvuldige wijsheid Gods;**
- 11. Naar het eeuwig** Grieks, *naar het voornemen der eeuwen;* dat is, naar Zijn eeuwigen raad en besluit. Zie Ef. 1:4, enz. **voornemen, dat Hij gemaakt heeft in Christus Jezus, onzen Heere;**
- 12. In Denwelken** Namelijk *Christus Jezus.* **wij hebben de vrijmoedigheid,** Namelijk om God onzen Vader als kinderen aan te spreken, gelijk het Griekse woord *parrhesia* medebrengt; en om te roemen op de hoop der heerlijkheid Gods, Rom. 5:2, en Rom. 8:15, enz. **en den toegang** Of, *toeleiding;* namelijk door denzelfden Geest, die ons als met de hand tot God leidt; Rom. 8:26. **met vertrouwen,** Namelijk des geloofs op God. **door het geloof aan Hem.** Namelijk *Christus.* Want door het geloof in *Christus* als onzen Middelaar, geloven of vertrouwen wij op God, en hebben een vrijmoedigen toegang tot God; 1 Petr. 1:21. Grieks, *deszelven.*
- 13. Daarom bid ik, dat gij niet vertraagt in** Het Griekse woord betekent eigenlijk verergeren, of door enig kwaad verslappen; zie Gal. 6:9; en is ene gelijkenis van degenen, die door een ijver den loop beginnen, en enige zwarigheden voor zich ziende, wijken of vertragen, uit vrees van daarin te vallen. **mijn verdrukkingen voor u,** Dat is, om uwentwil; of, om u een voorbeeld van standvastigheid in het geloof te zijn. Zie de aantekeningen Ef. 3:1. **hetwelke is** Dat is, hierin bestaat uwe heerlijkheid, namelijk dat gij niet vertraagt, horende deze mijne verdrukkingen. **uw heerlijkheid.**
- 14. Om deze oorzaak buig ik mijn knieën tot den Vader** Dezen titel geeft de apostel hier aan God den Vader, omdat wij geen toegang hebben tot Hem dan door *Christus.* Zie Joh. 14:6. **van onzen Heere Jezus Christus,**
- 15. Uit Welken** Dit kan van God den Vader, of ook van *Christus* verstaan worden. **al het geslacht** Of, *maagschap,* gelijk Luk. 2:4; dat is, die van éénen Vader afkomstig zijn, en

onder één Hoofd staan; gelijk de gemeente van *Christus*, en door *Christus*, onder God als hunnen Vader gesteld is, en van Hem alle geestelijk leven en welvaren ontvangt, en een geestelijke maagschap is. **in de hemelen** Dat is, der gelovigen, niet alleen die hier op aarde nog leven, maar ook welker zielen in den hemel de aanneming tot kinderen alrede door *Christus* en met *Christus* genieten. Zie 2 Cor. 5:8; Filipp. 1:23; hoewel sommigen dit ook tot de engelen uitstrekken. Zie Ef. 1:10. **en op de aarde genoemd wordt,** Dat is, niet alleen met woorden, maar ook inderdaad is, gelijk dit woord elders ook zo genomen wordt. Zie Luk. 1:32; Rom. 9:26, enz.

16. Opdat Hij u geve, naar den rijkdom Zijner heerlijkheid, met kracht versterkt te worden door Zijn Geest in den inwendigen mens; Sommigen nemen dit woord voor het wedergeboren deel des mensen, gelijk Rom. 7:22, waarin de apostel wenst dat zij meer en meer versterkt mogen worden; anderen voor het inwendige deel des mensen, namelijk de ziel der gelovigen met al hare bewegingen, waarin hij wenst dat zij met sterkte en kloekheid worden begaafd, om al de verdrukkingen, die hun van buiten aangedaan worden, te kunnen wederstaan. Zie 2 Cor. 4:16.

17. Opdat Christus door het geloof in uw harten Dat is, geduriglijk met Zijne werkingen blijve, gelijk Joh. 6:56, en Joh. 14:23. **wone, en gij in de liefde** Namelijk tegen God en uwen naaste, welke een onderscheidelijke vrucht en metgezel des geloofs is; 1 Cor. 13:1; Gal. 5:6. Anderen nemen het voor de liefde waarmede ons God liefheeft. **geworteld** Dat is, bevestigd zijt, gesterkt zijt. **en gegrond zijt;**

18. Opdat gij ten volle kondet begrijpen met al de heiligen, welke **de breedte,** Dat is, de uitnemende waardigheid en ondoorgrondelijkheid van het werk onzer verlossing door *Christus*; ene gelijkenis, genomen van den landmeters, die, om enig werk of gebouw volkomenlijk te kennen, deze zaken plegen af te meten en

bijeen te overleggen. **en lengte, en diepte, en hoogte zij,**

19. En bekennen de liefde van Christus, die de kennis Namelijk van alle natuurlijke mensen, die wij alleen door den Geest van *Christus*, naar de mate der gave van *Christus*, hier kunnen bekennen, zoveel ons nodig is ter zaligheid, maar hiernamaals eerst ten volle begrijpen zullen. Zie 1 Cor. 2:9, enz. en 1 Cor. 13:9, enz. **te boven gaat, opdat gij vervuld wordt tot al de volheid Gods.** Dat is, der kennis en der werking Gods, niet waarmede God vervuld is, maar die Hij ons hier wil mededelen. Zie Ef. 4:12,13.

20. Hem nu, Die machtig is meer dan overvloediglijk te doen, boven al wat wij bidden of denken, naar de kracht, die in ons werkt, Hiermede toont de apostel dat hij in deze dankzegging niet ziet op de macht Gods, die in hem verborgen is, maar waarvan hij zelf een bewijs in onze bekering getoond heeft, en nog dagelijks in ons toont in het volvoeren van deze genade.

21. Hem, **zeg ik, zij de heerlijkheid in de Gemeente,** Namelijk waarin deze kracht en heerlijkheid Gods door *Jezus Christus* alleen bekend wordt, en behoorlijk geprezen moet worden, en in alle eeuwen geprezen zal worden, hoezeer de wereld daartegen ook roemt en woelt. **door Christus Jezus, in alle geslachten, Of, tot alle tijden. tot alle eeuwigheid. Grieks, tot de eeuw der eeuwen. Amen.**

Efeziërs 4

1. Zo bid ik u dan, Of, *vermaan*. ik, de gevangene Grieks, *gebonden*. Zie Ef. 3:1. **in den Heere,** Dat is, om de zaak des Heeren, namelijk *Christus*, gelijk Ef. 3:1. **dat gij wandelt waardiglijk** Dat is, betamelijk, gelijk Matth. 3:8. **der roeping, met welke gij geroepen zijt;** Namelijk tot de gemeenschap van *Christus*, en derhalve ook der godzaligheid in *Christus*. De apostel spreekt hier niet alleen van de uitwendige, maar ook van de inwendige en krachtige

beroeping, waardoor zij tot het geloof in *Christus* gebracht waren; gelijk uit de volgende verzen blijkt.

2. **Met alle ootmoedigheid en zachtmoedigheid, met lankmoedigheid, verdragende elkander in liefde;** Dat is, door de liefde. Want de liefde verdraagt alle dingen; 1 Cor. 13:7. Hij spreekt hier van het verdragen van zulke beledigingen, die elk in het bijzonder aangaan, gelijk Matth. 18:15. Anderszins prijst *Christus* ook deze gemeente van Efeze, Openb. 2:2, dat zij de kwaden niet konden verdragen, namelijk die verkeerde leringen zochten in te voeren en de gemeente beroerden.
3. **U benaarstigende te behouden de enigheid des Geestes** Dat is, de geestelijke enigheid met al de leden der gemeente van *Christus*, hetzij uit Joden, hetzij uit heidenen, welke *Christus'* lichaam is, waarvan de Heilige Geest de band en samenvoeger is, gelijk in Ef. 4:4 verklaard wordt. **door den band** Grieks, *in den band, of samenbinding.* des vredes.
4. **Een lichaam is het, en een Geest, gelijkerwijs gij ook geroepen zijt tot een hoop** Grieks, *in ene hoop;* dat is, gehoopte zaak, waartoe gij geroepen zijt, welke is de zaligheid uwer zielen. **uwer roeping;**
5. **Een Heere,** Namelijk *Jezus Christus*, gelijk blijkt uit Ef. 4:6, waar God en de Vader van hem onderscheiden wordt. **een geloof, een doop,** Namelijk niet alleen in het getal, maar ook de bediening over u allen; Rom. 6:3,4.
6. **Een God** Gelijk in Ef. 4:5 door het woord *een Heere*, de Vader niet wordt uitgesloten van onzen Heere te zijn, noch ook de Heilige Geest, die ook de Heere genaamd wordt, Jes. 6:8, vergelijk met Hand. 28:25; 2 Cor. 3:18; alzo wordt ook hier door het woord *een God*, de Zoon niet uitgesloten, noch de Heilige Geest. Zie 1 Cor. 12:4,5,6, maar wordt met deze verscheidenheid der titels alleen aangewezen de orde en eigenschap, die elk persoon in deze werking en samenvoeging

dezes lichaams, dat is, der gemeente, heeft. **en Vader van allen, Die** Hier wordt eigenlijk niet gesproken van alle schepselen of mensen in het algemeen, dewijl God niet is aller Vader in *Christus*; maar hier wordt gesproken van alle ware leden der gemeente, die het lichaam van *Christus* is, *over welke allen* God de Vader het hoogste gebied heeft, *door welke allen* Hij zijn bijzondere regering uitstrekt, hetwelk zij beide met andere mensen gemeen hebben, en *in welke allen* Hij als een Vader met Zijne genade en Geest woont, hetwelk den gelovigen eigen is; Joh. 14:23. **daar is boven allen, en door allen, en in u allen.**

7. **Maar aan elkeen van** Namelijk die leden van dit lichaam zijn. **ons is de genade gegeven, naar de maat** Dat is, naar dat het *Christus* belijft aan een ieder in zijne beroeping de gaven uit te meten, tot volmaking en vereniging van dit lichaam; Joh. 1:16; Rom. 12:3. **der gave van Christus.**
8. **Daarom zegt Hij: Als** Namelijk God. **Hij opgevaren is** Namelijk *Christus*, gelijk uit de volgende verklaring blijkt. Want dit is ene profetie van *Christus'* koninkrijk. **in de hoogte,** Dat is, in den hemel, gelijk verklaard wordt Ef. 4:10. **heeft Hij de gevangenis** Dat is, degenen die ons gevangen hielden, namelijk, zonde, duivel, dood en verdoemenis; over welke alle *Christus* door Zijn dood, verrijzenis en hemelvaart heeft getriomfeerd, Col. 2:15; alzo, dat hoewel zij ons nog bestrijden, wij nochtans in *Christus* de overwinning over allen hebben, Joh. 16:33; Rom. 8:37,38,39. **Of, gevangenen,** dat is, een grote menigte van gevangenen, gelijk 2 Kron. 28:5. **gevangen genomen, en heeft den mensen gaven gegeven.** Namelijk uit den hemel, wanneer Hij is gezeten ter rechterhand Gods Zijns Vaders; Hand. 2:33.
9. **Nu dit: Hij is opgevaren; wat is het,** Dat is, wat geeft het anders te kennen? **dan dat Hij ook eerst is nedergedaald** Namelijk door mijn bijzondere werking in het aannemen der menselijke natuur, uit de maagd Maria, gelijk Joh. 6:33,42; zonder dat

Hij daarom den hemel, naar Zijn goddelijke natuur heeft verlaten. Zie Joh. 3:13, gelijk Hij ook na Zijne hemelvaart evenwel, naar Zijn goddelijke natuur en Geest, bij ons is tot de voleinding der wereld; Matth. 28:20. **in de nederste** Dat is, in de aarde, die het nederste deel der wereld is. Want het woord is vlees geworden en heeft bij ons gewoond, Joh. 1:14. Zie Ps. 139:15. **delen der aarde?**

10. Die nedergedaald is, is Dezelfde ook, Namelijk persoon, hoewel Hij naar een andere natuur is nedergedaald. **Die opgevaren is verre boven al de hemelen, opdat Hij alle dingen vervullen** Dat is, al de leden Zijner gemeente door Zijnen Geest en gaven, gelijk Ef. 4:8. Anderen nemen het voor de vervulling der voorzeggingen der profeten, waarvan deze profetie van David ook ene is. Dan, het eerste komt met de volgende verzen wel zo bekwamelijk overeen. **ZOU.**

11. En Dezelfde heeft gegeven sommigen tot apostelen, Van het onderscheid tussen apostelen en profeten, zie de aantekeningen 1 Cor. 12:28. **en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten,** Van dezer ambt, zie Hand. 21:8. **en sommigen tot herders** Enige onderscheiden deze twee ambten alzo, dat de herders de gemeente niet alleen zouden leren en onderwijzen, maar ook door de kerkelijke tucht leiden en regeren, gelijk de herders de schapen doen, en dat de leraars alleen bezig zouden zijn om de Schrift te verklaren, en de waarheid der leer tegen de ketterijen en dwalingen te verdedigen. Doch alzo het woord *sommigen* hier tussen niet staat, gelijk in de voorgaande verscheidene beroepingen, zo nemen het anderen voor enerlei ambt; en dat deze twee namen hier bijeenstaan om aan te wijzen dat alle herders ook leraars moeten zijn, gelijk deze twee namen de een voor den ander in de Schrift dikmaals worden gesteld, en Paulus deze twee zaken bijeenvoegt in de beproeving der kerkedienaars, 1 Tim. 3, en Tit. 1. **en leraars;**

12. Tot de volmaking Of, *samenvoeging.* Want daartoe zijn deze diensten in Gods kerk ingesteld, opdat de leden der gemeente meer en meer samengevoegd of volmaakt, dat is, tot een volmaakt lichaam onder *Christus* hun Hoofd, gesteld zouden worden. **der heiligen, tot het werk** Dat is, opdat het werk der bediening zijn volle leden zou hebben, bestaande in de predikatie van Gods woord, bediening der sacramenten, oefening der kerkelijke tucht, en regering der gemeente. Welke zaken door deze ingestelde diensten hare volle leden al de wereld door hebben verkregen, en in de gemeente zijn bevestigd, en blijven moeten tot de voleinding der wereld; Matth. 28:20, en 1 Cor. 11:26. **der bediening, tot opbouwning des lichaams van Christus;**

13. Totdat wij allen zullen komen tot de enigheid Dat is, tot een en hetzelfde geloof en kennis of erkentenis des Zoons Gods; hetwelk hier in deze wereld wel enigszins geschiedt, maar hiernamaals ten volle geschieden zal, als God in *Christus* zal zijn alles in allen, 1 Cor. 13:11,12; hetwelk ook de navolgende woorden medebrengen. **des geloofs en der kennis van den Zoon Gods, tot een volkomen** Dat is, tot de volkomen mannelijke kennis, en de volkomen mate der gaven die wij uit *Christus'* volheid ontvangen moeten; Joh. 1:16. **man, tot de mate van de grootte der volheid van Christus;**

14. Opdat wij niet meer kinderen zouden zijn, die als de vloed bewogen en omgevoerd worden met allen wind der leer, door de bedriegerij Of, *ongestadigheid.* Grieks, *teerling*, of, *teerlingspel*; waardoor de apostel de bedriegerijen of streken van zodanige mensen verstaat, die de discipelen van *Christus* door dwaling zoeken aan zich te trekken, niet anders dan de tuischers of teerlingspelers, wonderlijke streken en valsheden weten te gebruiken om anderer lieden goed aan zich te brengen, gelijk de volgende woorden ook verklaren. **der**

- mensen, door arglistigheid, om listiglijk tot dwaling te brengen;
15. Maar de waarheid betrachtende in liefde, Dit zet de apostel daarbij, omdat somwijlen de waarheid kan voorgestaan worden tegen de liefde; gelijk ook onder het deksel van de liefde de waarheid kan tekortgedaan worden. Anderen zetten het over *oprechtelijk handelende in de liefde*, gelijk het woord *waarheid* ook oprechtheid betekent. alleszins zouden opwassen in Hem, Die het Hoofd is, *namelijk Christus*;
16. Uit Welken het gehele lichaam bekwamelijk samengevoegd en samen vastgemaakt zijnde, door alle voegselen Dat is, door alle gewrichten of leden, door welk het leven en voedsel aan de andere leden wordt toegebracht. De apostel noemt de voegselen der toebrenging de verbindingen en samenvoegingen der leden, waardoor de sterkte en het voedsel van het ene lid in het andere komt, gelijk er zijn zenuwen, aderen en dergelijke, die langs de samenvoegingen in de leden doorgaan, en hun het voedsel en sterkte toebrengen, en dat inzonderheid uit het hoofd; waarbij dan de apostel bekwamelijk vergelijkt al de ambten en gaven des Geestes in de gemeente, die allen van *Christus* afhangen, en het gehele lichaam aaneenhouden en het zijn geestelijke sterkte en voedsel mededelen; 1 Cor. 12:12,14. der toebrenging, naar de werking van een iegelijk deel in *zijn* maat, den wasdom Grieks, *den wasdom des lichaams maakt*; dat is, zijn wasdom verkrijgt, Hebreeuws. des lichaams bekomt, tot zijns zelfs opbouwning in de liefde.
17. Ik zeg dan dit, Namelijk als een besluit uit het voorgaande; dewijl wij ledematen van *Christus* zijn en zodanig Zijner gaven deelachtig, dat gij dan, enz.; en komt also wederom tot nieuwe vermaningen. en betuig het in den Heere, dat gij niet meer wandelt, gelijk als de andere heidenen wandelen in de ijdelheid huns gemoeds.
18. Verduisterd in het verstand, vervreemd zijnde van het leven Gods, Namelijk niet waardoor God in zichzelf leeft, maar waarmede Hij in ons door Zijnen Geest leeft in *Christus*. Zie Ef. 2:1. door de onwetendheid, die in hen is, door de verharding huns harten;
19. Welke, ongevoelig geworden Ene gelijkenis genomen van degenen, die door vele slagen of brandmerken in enige delen des lichaams alzo verhard zijn, dat zij geen gevoel daarvan meer hebben; alzo gaat het ook met vele mensen, die door gedurig kwaad doen het gevoel of wroegen van hunne consciëntiën alzo verdoven, dat zij het niet meer gevoelen. Zie Rom. 1:28; 1 Tim. 4:2. zijnde, zichzelf hebben overgegeven tot ontuchtigheid, Of, *geilheid, dartelheid*. om alle onreinigheid gieriglijk Grieks, *in gierigheid*, of, *onverzadelijkheid*; dat is, met een grote begeerte en welbehagen, gelijk de gierige zijne ziel zegent in onrechtvaardigheid; Ps. 10:3. te bedrijven.
20. Doch gij hebt Christus Dat is, de leer van *Christus* en der gemeenschap met Hem. alzo niet geleerd;
21. Indien gij naar Hem gehoord hebt, Namelijk sprekende in Zijn woord door ons tot u. en door Hem geleerd zijt, gelijk de waarheid Dat is, gelijk de waarheid van *Christus* vereist, en gelijk het in der waarheid moet zijn. in Jezus is;
22. *Te weten* dat gij zoudt afleggen, aangaande de vorige wandeling, den ouden mens, Alzo wordt genoemd de ganse verdorvenheid en boosheid, die in den mens van nature is, Rom. 6:6, welke ook vlees genoemd wordt, Rom. 8:5; Gal. 5:19. die verdorven wordt door de begeerlijkheden der verleiding; Dat is, die den mens tot alle zonden verlokken en verleiden, zo hij door Gods Geest die niet wederstaat; Jak. 1:13,14,15.
23. En dat gij zoudt vernieuwd worden in den geest Dat is, in het binnenste en verstandigste deel van uwe ziel,

gelijk Rom. 12:2. Indien dan datzelve moet vernieuwd en wedergeboren zijn om God te kunnen dienen, zo zijn dan ook de wil en alle andere genegenheden van nature niet beter, tenzij dat ze door dezelve kracht vernieuwd worden. **uws gemoeds,**

24. En den nieuwen Alzo noemt de apostel de wedergeboorte of vernieuwing der mensen, bestaande in de verlichting des verstands, en verandering van den wil tot heiligheid en rechtvaardigheid, in welke het beeld Gods bestaat, waarvan het laatste hier wordt uitgedrukt, en het eerste hierna, Col. 3:10, van den apostel zal uitgedrukt worden. **mens aandoen,** De apostel vergelijkt hier deze vernieuwing des mensen bij een nieuw kleet, gelijk Ef. 4:22 de natuurlijke verdorvenheid bij een oud verdorven kleet, hetwelk hij zegt dat de gelovigen moeten afleggen en het nieuwe aandoen; omdat zij nu door den Geest Gods wedergeboren zijnde, in beide meer en meer moeten voortgaan en toenemen, door het gebruik der middelen, die God daartoe heeft geordineerd; namelijk met kloekmoedigheid tegen de zonde door den Geest Gods te strijden, Rom. 8;13, en de gave Gods te verwekken, 2 Tim. 1:6,7. Gods woord naarstiglijk te horen en overleggen, Ps. 1:2; 2 Tim. 3:16,17, de sacramenten waardiglijk te gebruiken, 1 Cor. 11:17,18, enz., ijverige gebeden tot God te storten, Ef. 6:18, en dergelijke. Zie ook Joh. 15:2; 1 Cor. 9:25,26, enz. # Joh 15.2 1Co 9.25,26 **die naar God geschapen is in ware rechtvaardigheid** Grieks *in rechtvaardigheid en heiligheid der waarheid.* **en heiligheid.**

25. Daarom legt af de leugen, en spreekt de waarheid, een iegelijk met zijn naaste; want wij zijn elkanders leden.

26. Wordt toornig, Met deze woorden uit Ps. 4: genomen, verbiedt de apostel niet alle gramschap, want zulke bewegingen zijn van God in het hart geschapen, en wordt ook somwijlen Gode en *Christus* gramschap toegeschreven, namelijk over de zonde en ondankbaarheid der mensen; doch is deze de mening des apostels, dat, zo er rechtvaardige

oorzaken van gramschap gegeven worden, dat die de maat niet te buiten moet gaan, noch te lang duren, maar haastiglijk weder nedergelegd worden. **en zondigt niet; de zon ga niet onder over uw toornigheid;**

27. En geeft den duivel geen plaats. Of, *ruimte;* dat is, geen tijd noch gelegenheid om door uw toorn u tot andere zonden te brengen, zo uw gemoed zonder genoegzame oorzaak te lang ontsteld zou blijven; 1 Petr. 5:8,9.

28. Die gestolen heeft, stele niet meer, maar arbeide liever, werkende dat goed is Dat is, dat loffelijk en eerlijk is; want alle arbeid, waar winst van komt, is niet altijd loffelijk en Gode aangenaam. **met de handen, opdat hij hebbe mede te delen dengene, die nood heeft.**

29. Geen vuile rede Grieks, *verrotte.* **ga uit uw mond, maar zo er enige goede rede is tot nuttige** Grieks, *tot stichting des gebruiks, of der nuttigheid, of der noodwendigheid;* dat is, nodige stichting. **stichting, opdat zij genade geve** Dat is, enige geestelijke gave toebrengende. Of, *aangenaamheid.* Sommigen nemen dit woord voor dank of dankzegging, alzo dat dit de zin zou zijn: Opdat u de vromen, die het horen, daarover mogen danken. **dien, die dezelve horen.**

30. En bedroeft Ene wijze van spreken bij gelijkenis, uit Jes. 63:10, waardoor te kennen wordt gegeven dat de Geest Gods, die in ons woont, door dergelijke zonden, waar Hij een afkeer van heeft, Zijne vriendelijke werking in ons verduistert, en in plaats van Zijne liefde ons Zijne gramschap laat gevoelen (gelijk een vader een droevig aangezicht aantrekt over zijne kinderen, wanneer zij in zijne tegenwoordigheid kwaad doen, en in plaats van vriendschap te bewijzen hen, hoewel ongaarne, moet straffen), waaruit ook een bedroefd gemoed rijst in de gelovigen, en de zekerheid hunner zaligheid wordt verduisterd. Zie Ps. 6:2, en Ps. 31:10,11, en Ps. 51:11, enz. **den Heiligen Geest Gods niet, door**

Welken gij Grieks, *in welken*. verzegeld
zijt Namelijk als door het opgedrukt zegel
van Gods evenbeeld van de ongelovigen zijt
onderscheiden, en van de toekomstige
zaligheid wordt verzekerd. Zie Ef. 1:13. tot
den dag der verlossing.

31. Alle bitterheid, en toornigheid, en
gramschap, en geroep, en lastering
zij van u geweerd, met alle
boosheid;

32. Maar zijt jegens elkander
goedertieren, barmhartig,
vergevende elkander, gelijkerwijs
ook God in Christus Dat is, om *Christus*
en Zijner verzoening wil, gelijk 2 Cor. 5:19. Of,
door Christus. ulieden vergeven heeft.

Efeziërs 5

1. Zijt dan navolgers Gods, Namelijk in het
vergeven van elkanders gebreken en
misdaden, gelijk in Ef. 4:32 uitgedrukt wordt.
als geliefde kinderen;

2. En wandelt in de liefde, gelijkerwijs
ook Christus ons liefgehad heeft, en
Zichzelven voor ons heeft
overgegeven tot een offerande en
een slachtoffer, Gode tot een
welriekenden Grieks, *tot een reuk der
welriekendheid*; ene gelijkenis, genomen van
de offeranden des Ouden Testaments. Zie
Gen. 8:21, welke een welriekenden reuk voor
God worden gezegd te hebben, niet om haar
zelfswil, maar op de beduiding, die zij hadden
op *Christus'* offerande en gehoorzaamheid.
Zie Ps. 40:7; Hebr. 10:8, enz. reuk.

3. Maar hoererij en alle onreinigheid,
Of, *vuiligheid*. of gierigheid, laat ook
onder u niet genoemd worden,
gelijkerwijs het den heiligen
betaamt,

4. Noch oneerbaarheid, noch zot
geklap, of gekkernij, Grieks, *Eutrapelia*;
welk woord somwijlen in het goede genomen
wordt voor eerlijke, gemakkelijke redenen, die
in tijden en gelegenheden geoorloofd en
stichtelijk zijn, gelijk daarvan voorbeelden zijn
in Gods woord; 1 Kon. 18:27; maar het wordt

hier in het kwade genomen voor gekkernij of
spotternij, die dartele mensen en spotvogels
onder elkander tot vermaak plegen voort te
brengen, en men eigenlijk guiterij noemt.
welke niet betamen; maar veelmeer
dankzegging. Grieks, *Eucharistia*; dat is,
dankzegging; hoewel dit woord hier wat
breder wordt genomen voor woorden, die
aangenaam en dankwaardig zijn.

5. Want dit weet gij, dat geen
hoereerder, of onreine, of
gierigaard, die een afgodendienaar
Namelijk omdat hij zijn vertrouwen stelt op
het goed, en daarin zijn leven en
gelukzaligheid stelt, in plaats van datzelve te
stellen en zoeken in den levenden God. Zie
Col. 3:5; 1 Tim. 6:17. is, erfenis heeft in
het Koninkrijk van Christus Niet dat dit
twee koninkrijken zijn, maar omdat *Christus*
als Middelaar hetzelfde heeft verworven en
eerst ingenomen, en wij met Hem van God in
de bezitting van hetzelfde gezet zullen worden.
Zie Openb. 3:21. en van God.

6. Dat u niemand verleide met ijdele
woorden; want om deze dingen
komt de toorn Gods over de
kinderen Dat is, die der ongehoorzaamheid,
als kinderen hunnen vader, zijn overgegeven,
gelijk Ef. 2:2. der ongehoorzaamheid.

7. Zo zijt dan hun medegenoten niet.

8. Want gij waart eertijds duisternis,
Dat is, duister of onwetend van verstand, om
het goede van het kwade behoorlijk te
onderscheiden. Zie Ef. 4:18. maar nu zijt
gij licht in den Heere; Dat is, door Gods
Geest verlicht, om het goede van het kwade
te onderscheiden, en anderen met een goed
voorbeeld als lichten voor te gaan. wandelt
als kinderen des lichts. Dat is, die het
licht van het Evangelie deelachtig zijt, en
daarvan belijdenis doet, en u daarvan noemt
en roemt, gelijk kinderen van hunnen vader, 1
Thess. 5:5.

9. (Want de vrucht Dat is, werking; of,
hetgeen de Heilige Geest voortbrengt. des
Geestes is in alle goedigheid, en
rechtvaardigheid, en waarheid),

10. Beproevende Dat is, naarstiglijk onderzoekende, en na onderzoek proeve daarvan gevende en doende, gelijk Rom. 12:2. **wat den Heere welbehagelijk zij.**

11. En hebt geen gemeenschap met de onvruchtbare Dat is, die niet alleen geen goede vruchten, maar niets dan kwade vruchten voortbrengen. **werken der duisternis, maar bestraft** Namelijk altijd door uw Christelijken wandel, en door Gods Woord, wanneer zulks met vrucht kan geschieden. Zie 1 Cor. 14:24. Anders zegt ook *Christus* dat zulke paarden voor varkens niet moeten gestrooid worden; Matth. 7:6. **ze ook veeleer.**

12. Want hetgeen heimelijk van hen geschiedt, is schandelijk Veel meer dan is het schandelijk te doen. **ook te zeggen.**

13. Maar al deze dingen, van het licht Of, *bestraft zijnde, worden van het licht geopenbaard.* **bestraft zijnde, worden openbaar; want al wat openbaar maakt, is licht.** Dat is, het licht gelijk, namelijk in het zuiveren en verklaren van alle dingen. Want Gods Woord en de goede voorbeelden der gelovigen zijn het vuur gelijk, dat verlicht en zuivert. Zie Matth. 5:16; 1 Cor. 3:13.

14. Daarom zegt Hij: Sommigen nemen dit voor de woorden des apostels, die door den Geest van *Christus* gedreven zijnde, also spreekt, gelijk de profeten doorgaans betuigen: *Zo spreekt de Heere*, namelijk door mij tot u. Anderen nemen het voor een verhaal van woorden uit de profeten, die Paulus samen voegt en verklaart. Zie Jes. 9:1, en Jes. 26:19, en Jes. 60:1; waarin de somma van de bekering des mensen is begrepen. **Ontwaakt, gij, die slaapt,** Namelijk den geestelijken slaap der zonde en dood der zonde, zijnde wakker en levend gemaakt door het woord en den Geest van *Christus*, gelijk Ef. 2:1 gezegd is. Welke vermaning ten dele de gelovigen aangaat, die somwijlen ook in enige algemene zonden slapen; ten dele de ongelovigen, die in dezelfde zonden dood zijn. De eerste vermaant hij wakker te worden door de kracht des Geestes Gods, welke zij

alrede deelachtig zijn; de andere, uit de doden op te staan, opdat zij door zulke vermaningen de levendmakende kracht van *Christus* gevoelende, ook de zonden gehoorzaam zijn, gelijk Lazarus uit den lichamelijken dood door *Christus'* woord en kracht is opgestaan; Joh. 11:43,44. **en staat op uit de doden; en Christus zal over u lichten.** Namelijk gelijk de zon der gerechtigheid, om u wel te leiden, en als kinderen des daags voorzichtig te doen wandelen, gelijk Ef. 5:15 verklaart.

15. Ziet dan, hoe gij voorzichtiglijk wandelt, niet als onwijken, maar als wijzen.

16. Den tijd uitkopende, Dat is, de goede gelegenheden van weldoen en anderen voor *Christus* te winnen, voorzichtig waarnemende; ene gelijkenis, genomen van wijze kooplieden. **dewijl de dagen boos zijn.** Namelijk zo vanwege de ongeregelde der mensen, als vanwege de vervolgingen. Hij gaat dan voort in de gelijkenis, genomen van kooplieden, die in dure en zorgelijke tijden allervoorzichtigst moeten zijn, om hun handel wel te drijven, de kwade gelegenheden te mijden en de goede niet te verzuimen.

17. Daarom zijt niet onverstandig, maar verstaat, welke de wil des Heeren zij.

18. En wordt niet dronken in wijn, waarin overdaad Namelijk wanneer die misbruikt wordt tot dronkenschap, en niet gebruikt tot nooddrift en matige vrolijkheid. **is, maar wordt vervuld** Dat is, zoekt uwe vermaken niet in vleselijke wellusten, maar in geestelijke vermaken, waarvan het gezang een van de voornaamste is. **met den Geest;**

19. Sprekende onder elkander met psalmen, Deze drie soorten van geestelijke gezangen dienen tot één einde, namelijk om den geest te vermaken, en worden van sommige alzo onderscheiden, da *psalmen* allerlei geestelijke gezangen zijn, die niet alleen met de stem, maar ook met snarenspeel geoefend worden; *lofzangen*, dankzeggingen tot God, of lofdichten van Gods genade jegens

ons, en *geestelijke liedekens* zulke dichten in welke allerlei geestelijke leringen worden begrepen. Zie ook Col. 3:16, en schijnen deze verscheidene namen uit de verscheidene opschriften der psalmen Davids genomen te zijn. en lofzangen, en geestelijke liederen, zingende en psalmende den Heere in uw hart; Dat is, niet alleen met de tong of instrumenten, maar ook met de harten.

20. Dankende te allen tijd over alle dingen God en den Vader, in den Naam van onzen Heere Jezus Christus;

21. Elkander onderdanig Of, *onderworpen*, dat is, een ieder naar zijn beroep den ander met eerbieding voorgaande of elkander in nederigheid bejegende; Filipp. 2:3. zijnde in de vreze Gods. Dat is, alzo nochtans, dat de vreze Gods altijd regel en richtsnoer zij van uwe onderdanigheid.

22. Gij vrouwen, weest aan uw eigen mannen onderdanig, gelijk aan den Heere; Namelijk *Jezus Christus*, gelijk uitgedrukt wordt, Ef. 6:5. De reden hiervan is omdat de man *Christus'* beeld draagt in het regeren van de vrouw; 1 Cor. 11:3,7.

23. Want de man is het hoofd der vrouw, gelijk ook Christus het Hoofd der Gemeente is; en Hij is de Namelijk *Christus*. Want van den plicht der mannen zal hierna Ef. 5:25 en vervolgens gesproken worden. Behouder des lichaams. Of, *zaligmaker*.

24. Daarom, gelijk de Gemeente aan Christus onderdanig is, alzo ook de vrouwen aan haar eigen mannen in alles. Namelijk in de vreze Gods, gelijk in Ef. 5:21 uitgedrukt wordt; dat is, zolang het niet strijdt tegen de liefde of het bevel van *Christus*, die het opperhoofd is van den man en de vrouw. Zie Luk. 14:26.

25. Gij mannen, hebt uw eigen vrouwen lief, gelijk ook Christus de Gemeente liefgehad heeft, en Zichzelf voor haar heeft overgegeven; Namelijk in den dood.

26. Opdat Hij haar heiligen zou, Dat is, afzonderen zou van alle wereldse mensen, en zich alleen toeëigenen. Waarmede de apostel te kennen geeft, dat ook de mannen hunne vrouwen heilig tot zich moeten nemen, en van alle wereldse wulpsheden en schandvlekken vrijhouden. *haar gereinigd hebbende met het bad* Dat is, door Zijn bloed en Geest, waarvan het bad des waters in den doop een teken en zegel is, en meteen een middel, waardoor de Geest Gods deze reiniging meer en meer versterkt. Zie Matth. 3:11; 2 Cor. 3:3; 1 Petr. 3:21. *des waters door het Woord; Grieks, in het woord.*

27. Opdat Hij haar Hierdoor wordt het einde van de reiniging door het bloed en den Geest van *Christus* verstaan; waarvan het beginsel in de gelovigen ook in dit leven wordt teweeg gebracht, en de uiterste volbrenging hiernamaals, wanneer de gemeente van *Christus* van haren bruidegom *Christus* tot deze geestelijke bruiloft ten volle zal bereid zijn. Zie Hoogl. 2:14, en Hoogl. 4:7; Openb. 19:7. Zichzelf heerlijk zou voorstellen, een Gemeente, die geen vlek of rimpel heeft, of iets dergelijks, maar dat zij zou heilig zijn en onberispelijk.

28. Alzo zijn de mannen schuldig hun eigen vrouwen lief te hebben, Onder het woord *liefde* wordt ook de behoorlijke zorg verstaan, gelijk Ef. 5:29 wordt verklaard, en de eer, die de man zijne vrouw als het zwakkere vat schuldig is; 1 Petr. 3:7. *gelijk hun eigen lichamen*. De apostel ziet hier op de schepping der vrouw uit de rib des mans, en dus uit het lichaam des mans; Gen. 2:21,22, gelijk hierna Ef. 5:31 verklaard wordt. Die zijn eigen vrouw liefheeft, die heeft zichzelf lief.

29. Want niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat, maar hij voedt het, en onderhoudt het, gelijkkerwijs ook de Heere de Gemeente.

30. Want wij zijn leden Zijns Namelijk van *Christus*; en hier spreekt de apostel niet van de gemeenschap der natuur, waardoor *Christus* ook het vlees en bloed deelachtig is

geworden, gelijk de kinderen, Hebr. 2:14, maar van de geestelijke gemeenschap tussen Hem en de ware gelovigen, van welke Hij het hoofd, en zij Zijne leden zijn. Zie Ef. 1:22, en Ef. 2:15, en Ef. 4:12, enz. **lichaams, van Zijn vlees en van Zijn benen.**

31. Daarom zal een mens zijn vader en moeder verlaten, en zal zijn vrouw aanhangen; en zij twee zullen Zie hiervan Matth. 19:5. **tot een vlees wezen.**

32. **Deze verborgenheid** Niet van het lichamelijke huwelijk, maar van het geestelijke huwelijk, en de vereniging tussen *Christus* en Zijne gemeente, gelijk de apostel hier verklaart; welke vereniging hij ene *verborgenheid* noemt, omdat zulks van geen natuurlijk mens wordt begrepen, ja, wordt ook zelfs van geen verstand volkomen doorgrond, dan door het geloof bekend, dat *Christus* ons hoofd en onze bruidegom is, en wij Zijne geestelijke bruid en leden zijn, waardoor alle verworven weldaden en gaven, ter zaligheid nodig, van *Christus* in ons als Zijne ledematen vloeien. **is groot; doch ik zeg dit, ziende op Christus en op de Gemeente.**

33. **Zo dan ook** Hiermede komt de apostel weder tot de vermaning van man en vrouw, nadat hij de verborgenheid van de vereniging van *Christus* met Zijne gemeente tussen beiden had verklaard. **gijlieden, elk in het bijzonder, een iegelijk hebbe zijn eigen vrouw, also lief als zichzelf; en de vrouw zie, dat zij den man vreze.** Dat is, met eerbied den man onderdanig zijn, gelijk hij tevoren heeft vermaand.

Efeziërs 6

1. **Gij kinderen, zijt uw ouderen gehoorzaam in den Heere;** Gelijk Ef. 5:21, in de vreze Gods, dat is, in alles dat tegen den Heere, of Zijn bevel en vrees niet strijdt; zie Luk. 14, Luk. 26. **want dat is recht.**

2. **Eert uw vader en moeder (hetwelk het eerste gebod is met een**

belofte), Grieks, in belofte; dat is, met een bijzondere belofte van een lang leven en voorspoed. Want anders heeft het tweede gebod ook een algemene belofte van Gods barmhartigheid over vele duizenden.

3. **Opdat het u welga, en dat gij lang leeft op de aarde.** Hetgeen het vijfde gebod zegt: *in het land, dat de Heere u zal geven*, ziende op het land Kanaän, dat zegt Paulus in het algemeen *op de aarde*, omdat de Heere onder het Nieuwe Testament alle landen der ganse aarde nu heeft geheiligd, en Zijn zegen beloofd aan degenen, die Hem gehoorzamen, in welk land zij ook zijn. Want de godzaligheid heeft de beloften des tegenwoordigen en des toekomstigen levens, 1 Tim. 4:8.

4. **En gij vaders, verwekt uw kinderen niet tot toorn,** Dat is, door te grote hardheid tot zulk een toorn, waaruit mismoedigheid zou rijzen, of een weerzin der kinderen tegen de ouders; anders gebiedt God ook somwijlen behoorlijke strengheid te gebruiken tegen de grote gebreken der kinderen. Zie Spreuk. 13:24, en Spreuk. 19:18, en Spreuk. 23:13, enz. **maar voedt hen op in de lering Of, tuchtiging,** gelijk dit woord ook betekent. Zie Hebr. 12:7. **en vermaning** Of, *onderwijzing*, die tot de vreze des Heeren kan leiden, of uit het woord des Heeren is aangenomen. **des Heeren.**

5. **Gij dienstknechten, zijt gehoorzaam uw heren naar het vlees,** Dat is, naar het lichaam, of naar den uiterlijken stand des mensen. Want over de conscientie en in het geestelijke is God alleen een Heere. **met vreze** Dat is, met eerbieding. **en beven,** Dat is, zorgvuldigheid van hen niet te vertoornen. Want een slaafse vrees, die alleen uit bedenking van een bereide straf voortkomt, prijst de apostel in de Christenen niet, gelijk de volgende woorden verklaren. Zie Rom. 13:5. **in eenvoudigheid uws harten, gelijk als** Namelijk onzer aller Heere. Zie Ef. 5:22. **aan Christus;**

6. **Niet naar ogendienst,** Dat is, om in de tegenwoordigheid en voor de ogen der heren hen alleen wel te dienen, gelijk sommige

dienstknechten plegen, die zij achter hun rug dikmaals bespotten en bestelen. als mensenbehagers, maar als dienstknechten van Christus, doende den wil Namelijk van trouwelijk en oprechtelijk te dienen. Want dat is Gods wil aangaande de dienstknechten. Grieks, *doende den wil Gods uit de ziel.* van God van harte;

7. Dienende met goedwilligheid den Heere, Namelijk *Christus Jezus*, in dezen uwen dienst, als die dezen u in dit beroep opgelegd heeft. Zie Joh. 14:14. en niet de mensen; Namelijk alleen of voornamelijk.

8. Wetende, dat zo wat goed een iegelijk gedaan zal hebben, hij datzelve van den Heere Dat is, het loon van datzelve. Hij spreekt hier van loon uit genade, gelijk Paulus daarom dit loon der dienstknechten, die God zal geven dengenen, die getrouwelijk zullen gediend hebben, noemt *ene vergelding der erfenis*; Col. 3:24. zal ontvangen, Of, zal behalen, *wegdragen*; namelijk in het uiterste oordeel. Zie 2 Cor. 5:10. hetzij dienstknecht, hetzij vrije.

9. En gij heren, doet hetzelfde Namelijk dat goed is en van den Heere beloond wordt, gelijk hij in Ef. 6:8, van de dienstknechten heeft gesproken. Want hij gebiedt den heren niet hunnen dienstknechten te gehoorzamen of te dienen, maar hen in alle billijkheid en zachtmoedigheid te gebieden en regeren, gelijk de volgende woorden verklaren. bij hen, nalatende de dreiging; als die weet, dat ook uw eigen Heere in de hemelen is, en *dat* geen aanneming Dat is, de Heere zal den uiterlijken staat des mensen niet aanzien in zijn oordeel, namelijk of iemand heer of knecht, edel of onedel, rijk of arm is, maar of hij Zijne geboden, elk in zijn beroep, heeft gehoorzaamd. Zie Rom. 2:11. des persoons bij Hem is.

10. Voorts, mijn broeders, wordt krachtig Dat is, weest dagelijks meer en meer, door de kracht des Heeren, tegen uwe vijanden versterkt. Waartoe de middelen van

Ef. 6:13 voorts worden voorgesteld. in den Heere, en in de sterkte Zijner macht.

11. Doet aan de gehele wapenrusting Gods, opdat gij kunt staan tegen de listige Dat is, bedriegelijke verleidingen. Zie Ef. 4:14. omleidingen des duivels.

12. Want wij hebben den strijd niet tegen Namelijk alleen, of voornamelijk. Want ook de wereld en ons eigen vlees leveren ons gedurigen strijd; maar onze voornaamste vijand, die ook de wereld en ons vlees daartoe gebruikt, is de Satan. Zie 1 Petr. 5:8. vlees en bloed, Dat is, zwakke mensen, gelijk wij ook zelf zijn. Zie Matth. 16:17; Gal. 1:16. maar tegen de overheden, De apostel geeft hier den Satan en zijnen engelen deze titels, niet omdat zij van God tot rechte oversten en regeerders der wereld gesteld zijn, gelijk God den dienst der goede engelen dikwijls gebruikt, Ef. 1:21, en Ef. 3:10, maar omdat zij hunne macht, die de goede engelen van God hebben, en dezen door hunnen val verloren hebben, nochtans als tyrannen met list en geweld over de verdorven en boze wereld nog gebruiken; en dat door een rechtvaardig oordeel Gods hun hetzelfde, tot straf der kwaden en een oefening der goeden, voor enen tijd wordt toegelaten. Zie 2 Cor. 4:4; 2 Thess. 2:9,10. Zie ook de aantekeningen Ef. 2:2. tegen de machten, tegen de geweldhebbers der wereld, der duisternis Zo wordt het rijk des Satans genaamd, omdat hij door onkennis of onwetendheid van God en Zijn woord de mensen tot allerlei zonden en boosheden brengt. Zie Hand. 26:18; Col. 1:13. dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden Grieks, *de geestelijke der boosheid*; dat is, geesten, die tot alle boosheid zijn genegen, en de mensen daartoe ook zoeken te brengen. in de lucht. Grieks, *in de hemelse, of, overhemelse plaatsen*; en wordt dit woord hier anders verstaan dan in de andere plaatsen van dezen brief, omdat de lucht somwijlen *hemel* wordt genaamd, Lev. 26:19; Matth. 6:26, en de apostel noemt hier voor, Ef. 2:2, den Satan uitdrukkelijk den

overste der macht van *de lucht*; want dat de Satan gene plaats noch macht meer heeft in den rechten hemel, blijkt uit 2 Petr. 2:4; Jud.:6; Openb. 12:8, enz.

13. Daarom neemt aan de gehele Of, de gehele wapening; namelijk waarmede ons God in Zijn woord wapent tegen alle aanvallen des Satans. **wapenrusting Gods, opdat gij kunt wederstaan in den bozen dag,** Dat is, de tijd der verzoeking, gelijk *Christus* spreekt Luk. 8:13; want hoewel wij altijd op onze hoede moeten zijn, zijn er nochtans enige tijden en gelegenheden, in welke ons de Satan allermeest zoekt te bestrijden, om ons tot den val te brengen. **en alles verricht hebbende,** Of, *uitgewrocht hebbende*; namelijk hetgeen ons in dezen strijd te doen staat tot overwinning dezer vijanden, hetwelk daarna wordt beschreven. **staande blijven.**

14. Staat dan, Namelijk als goede krijgslieden, wakker, en elk in zijne orde, zonder in het minste toe te geven, of te wijken. Zie 1 Petr. 5:9. **uw lenden omgord hebbende** De krijgsgordels waren eertijds breed en sterk, van sterke stof gemaakt, en met ijzeren of koperen plaatjes beslagen, waardoor de zwakste partijen des lichaams, dat is, de lenden en opperbuik werden gegord, gestijfd, en beschermd. **met de waarheid,** Sommigen verstaan hierdoor *oprechtheid* gesteld tegen geveinsdheid; anderen, *de waarheid der leer*, gesteld tegen alle dwalingen en ketterijen. Zie 1 Tim. 1:18,19. **en aangedaan hebbende het borstwapen der gerechtigheid;** Dat is, godzaligheid des levens, en een goede conscientie, gelijk Paulus tot Timotheus ook spreekt in de aangehaalde plaats.

15. En de voeten geschoeid Waardoor ook de schenen, of benen tot de knieën toe worden verstaan, die de ouden in den krijg tezamen met laarsjes en scheendekselen wapenden, niet alleen tegen de ongemakken des weders, maar ook om een pijl of slag te wederstaan. **hebbende met bereidheid** Dat is, met altijd bereid te zijn om het geloof

te belijden en rekenschap te geven van de hope die in u is, Rom. 10:10; 1 Petr. 3:15, want de schaamachtigen, of vreesachtigen in dit stuk, pleegt de satan lichtelijk tot zware zonden te brengen. **van het Evangelie des vredes;** Dat is, waardoor ons de vrede met God wordt verkondigd; Rom. 10:15.

16. Bovenal aangenomen hebbende het schild Dat is, van het ware vertrouwen op God door *Christus*. Want hierdoor worden al de onvolmaaktheden der voorgaande wapenen gedekt, en wij tegen alle aanvallen des satans beschermd; Ps. 91:1, enz.; 1 Petr. 5:9, enz. **des geloofs, met hetwelk gij al de vurige** Sommigen verstaan dit van venijnige pijlen, die door hun venijn het lichaam en de kwetsuur ontsteken als met een brand, gelijk er eertijds in den krijg vele plachten gebruikt te worden; andere van pijlen, die met de punten in het vuur gelegd werden, om te harder te zijn en meer te schaden; of ook om den brand ergens in te schieten. Dit alles komt met de natuur van de verzoeken des satans overeen, die als een venijn en vuur de ziel kwetsen en doordringen, zo zij niet intijds gestuit en geblust worden. **pijlen des bozen zult kunnen uitblussen.** Dat is, niet alleen af te weren, maar ook al hun venijnige kracht van beschadigen te benemen.

17. En neemt den helm der zaligheid, Dat is, van de hoop der zaligheid, gelijk Paulus daarbij voegt, 1 Thess. 5:8, waardoor wij bewogen worden om alle vergankelijke dingen te verachten; Rom. 8:18,24. **en het zwaard des Geestes,** Dat is, des Heiligen Geestes, hetwelk Hij ons gelijk als in de hand geeft, om den Satan op alle voorgestelde verzoeken te wederstaan. Zie Hebr. 4:12, en het exempel van *Christus* tegen den Satan; Matth. 4:1, enz. **hetwelk is Gods Woord.**

18. Met alle bidding Sommigen onderscheiden dit alzo, dat door het woord *bidding* verstaan wordt een afbidden van het kwaad, of der verzoeking; en door het woord *smeking* verstaan wordt een ernstig gebed om Gods hulp en genade, ten einde, zo het God immers belijft ons daarin te laten vallen,

wij in de verzoeking kunnen bestaan, en een goede uitkomst mogen verkrijgen, 1 Cor. 10:13. Zie van dit onderscheid ook 1 Tim. 2:1. **en smeking, biddende te allen tijd in den Geest,** Dat is, met ernst en van harte, gelijk Joh. 4:24. Of, door den Geest, dat is, de Heilige Geest; Rom. 8:26,27. **en tot hetzelfde wakende met alle gedurigheid en smeking voor al de heiligen;** Dat is, gelovigen, die in deze wereld ook in dergelijken strijd zijn.

19. **En voor mij, opdat mij het Woord** Dat is, de bekwaamheid om het Woord Gods te spreken met standvastigheid en vrijmoedigheid; een Hebreeuwse wijze van spreken, gelijk Ef. 6:20 verklaart. **gegeven worde in de opening mijns monds met vrijmoedigheid, om de verborgenheid van het Evangelie bekend te maken;**

20. **Waarover ik een gezant ben** Namelijk van Gods en *Christus'* wege. Zie 2 Cor. 5:19, enz. **in een keten,** Van deze wijze van gevangenis, zie de aantekeningen op Hand. 28:16. **opdat ik in hetzelfde vrijmoediglijk moge spreken, gelijk mij betaamt te spreken.**

21. **En opdat ook gij moogt weten hetgeen mij** Of, *mijne zaken*, dat is, hoe mijne zaken hier te Rome in mijne gevangenis staan, hetwelk Lukas, Hand. 28, in het kort verhaalt van Hand. 28:16 tot Hand. 28:31. **aangaat; en wat ik doe, dat alles zal u Tychikus,** Deze Tychicus heeft Paulus overal vergezelschap in zijne reizen door Azië, gelijk te zien is Hand. 20:4, en heeft hem in zijne gevangenis te Rome niet verlaten, welken Paulus ook heeft gebruikt om naar Efeze en andere kerken in Azië te zenden, tot versterking derzelve. Zie van hem ook Col. 4:7; Tit. 3:12. **de geliefde broeder en getrouwe dienaar in den Heere, bekend maken;**

22. **Denwelken ik tot datzelfde einde tot u gezonden heb, opdat gij onze zaken zoudt weten, en hij uw harten** Namelijk niet alleen door andere redenen uit

Gods Woord als een dienaar van *Christus*, maar ook door het bericht, dat hij u doen zal van de vrijheid, die mij in mijne banden van den keizer wordt gegeven. **ZOU vertroosten.**

23. **Vrede zij den** Hierdoor wordt, naar de wijze van spreken der Hebreëen, allerlei gelukzaligheid naar ziel en lichaam verstaan. **broederen, en liefde met geloof,** Dat is, toestemming of vermeerdering in de liefde met geloof. Want hij schrijft tot degenen, die alrede geloofden, Ef. 1:1. **van God den Vader, en den Heere Jezus Christus.**

24. **De genade zij met al degenen, die onzen Heere Jezus Christus liefhebben in onverderfelijkheid.** Dat is, tot verkrijging van de onverderfelijkheid en onverwelkelijke erve in den hemel, gelijk Petrus spreekt 1 Petr. 1:4. Anderen verstaan door dit woord *onverderfelijkheid* de oprechtheid der liefde, waarvan hij hier spreekt. **Amen.**